

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 21. apríl 2015

Novinka z výskumu pomáha chrániť lesy cez feromóny

Slovenskí vedci prišli s riešením, ktoré pomôže lepšie chrániť naše lesy. Ide o inovované feromónové lapače. Vďaka viacerým technickým úpravám tieto lapače dokážu zachytiť viac hmyzích škodcov.

V rámci odchyty a monitoringu drevokazného a podkôrneho hmyzu sa v súčasnosti používa niekoľko typov a prevedení feromónových lapačov. Pri ich používaní však Lesnícka ochranná služba, ako súčasť Lesníckeho výskumného ústavu vo Zvolene, Národného lesníckeho centra, odhalila viaceré nedostatky. Preto, po približne dvoch desaťročiach, bolo vyvinuté nové technické riešenie feromónových lapačov.

Ide o krížový a lievikový feromónový nárazový lapač. „Novým technickým riešením sme sa snažili odstrániť nevýhody doterajších lapačov. Išlo najmä o dostatočné zabezpečenie odvodu zrážkovej vody, zväčšenie nárazovej plochy, úpravu tvaru lapačov tak, aby boli účinné z každej strany svojej plochy a tiež vytvorenie vyhovujúcej veľkosti tzv. odchytovej nádoby pre hmyz,“ konkretizuje riešenie Ing. Juraj Galko, PhD., pôvodca technológie z Lesníckej ochrannárskej služby. „Za hlavnú výhodu nášho riešenia v porovnaní so súčasnými považujeme najmä vyššiu účinnosť lapačov (t.j. viac odchytených lykožrútov), kvalitu odchytenej vzorky hmyzu a zabezpečenie odtoku zrážkovej vody, ktorej zachytávanie v štandardných lapačoch spôsobuje problémy,“ dopĺňa Galko.

V praxi sa oba typy feromónových lapačov testovali niekoľko rokov v oblasti Vysokých Tatier. „Novinku môžeme teda považovať z hľadiska stupňa vývoja technológie za prototyp. Z hľadiska transferu technológií, teda z hľadiska prenosu výsledkov výskumu a vývoja do praxe, boli už vykonané niektoré zásadné kroky, najmä bola spracovaná a podaná prihláška úžitkového vzoru. Aktuálne je v stave „zverejnená“ – zapísanie úžitkového vzoru očakávame v najbližších mesiacoch. Spracovaný bol tiež marketingový list, pomocou ktorého budú v najbližšej dobe oslovené firmy vyrábajúce lapače s cieľom udeliť licenciu niektorej z nich na výrobu týchto inovatívnych lapačov,“ hovorí Jaroslav Noskovič z Centra transferu technológií pri Centre vedecko-technických informácií SR (CVTI SR), ktoré podporuje proces uvedenia nového technického riešenia do praxe prostredníctvom projektu Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku (NITT SK).

Podľa Noskoviča má nové technické riešenie krížového aj lievikového lapača veľký potenciál na úspech nielen na Slovensku, ale i v zahraničí.

Kontakt pre médiá – Komunikačný odbor Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR:

Monika Hucáková, mobil: 0915 835 841; monika.hucakova@minedu.sk

Kontakt pre médiá – Centrum vedecko-technických informácií SR:

Monika Vozárová, mobil: 0917 733 507; monika.vozarova@cvtisr.sk